

BEAR

SANDER WAULTHERS

2017 Sander Waulthers Uitgeverij

© 2017 Sander Waulthers
www.sanderwaulthers.com
Omslagontwerp: eigen beheer
Productiebegeleiding: Mannen van 80

ISBN: 978 90 826 60609

*Verwar mijn goedheid
niet met zwakte.
Ik ben goed voor iedereen
maar wanneer iemand me niet goed behandelt
is zwakte niet wat diegene zich zal herinneren.*

1.

Great Falls Montana, november 1930. Het was half acht toen Tim Wrickley gewekt werd door zijn trouwe viervoeter. Likkend en hijgend, met de adem van een oude halfdode buffel stond hij kwispelend over hem heen gebogen. Iedere ochtend weer hetzelfde ritueel, waar Tim de humor wel van inzag, maar waarvan hij de oorsprong niet wist. Honger of blijdschap? Wat het ook was, de dag begon altijd met Bear. En dat was een prima start. *Bear* was een slanke bordercollie met een betrouwbaar karakter, die zijn naam te danken had aan een achtervolging van een haas in een Berenhol. Een plek waar een normaaldenkend dier zijn neus niet eens in zou steken, omdat hij het onraad al op tientallen meters zou hebben geroken. Maar de jonge viervoeter was onbezonnen achter zijn, volgens zijn eigen interpretatie, realistische prooi aan-gerend en had zich onbewust in een onheilspellende situatie gema-noeuvreerd. Maar zonder angst, voor zover Tim kon inschatten. Hijzelf had het echter niet gewaagd. Nooit van zijn leven. Beren hielden in de winter dan wel hun winterslaap, maar de sheriff van deze stad stoorde je eveneens niet tijdens zijn middagdutje. Dat was vragen om problemen. Dan werd je naar verluid rauw verorberd en bleef je achter in het donkere hol. Niet bepaald een aanrader dus.

De jachtkompanen van Tim, broer Josh en vader Andrew, schrokken zich het leplazarus toen Bear plots weer uit het hol tevoorschijn kwam, nogal ongenueanceerd, waardoor het in naïviteit doordrenkte diertje bijna doorzeefd werd door koperen Wilson & Smith kogels. Niet echt een heldenonthaal. De mannen konden er na de rijkelijk geslaagde jacht smakelijk om lachen. Natuurlijk waren ze beiden niet bang geweest. Het schrikken kwam voort uit een reflex, was het verwachte antwoord van beiden geweest. Bear had gezorgd voor drie nieuwe varianten van dit verhaal in de stad. Van alle drie de heren een. Iedereen maakte er natuurlijk zijn eigen versie van, wat Tim prima vond. Hij bleef bij de waarheid, welke immers het meest komisch was.

De aangetoond moedige – of reukloze - zwarte hond kwam ter wereld in de lente, toen de vredespijp met de inwoners van Valier maar weer eens werd opgerookt, op de ranch van de opa van Tim, John Wrickley Sr. Het kleine toen vooral nog lelijke mormel werd vernoemd naar de

overleden voorgangers en de voorgangers daarvoor en daarvoor, zoals dat zo vaak gebeurde op de boerderij, en luisterde naar de naam Jack. Om precies te zijn Jack de zestiende. Maar na deze onbezonnen heldendaad moest Tim het dier wel erkennen in zijn eigen identiteit en hem vrij maken van zijn ingebeelde overeenkomsten met de andere erfhonden. Hij noemde hem vanaf dat moment, toepasselijk, Bear. Het dier was er per slot van rekening levend uitgekomen, uit dat benauwde berenhol. En aangezien deze hond intelligent genoeg bleek om een kudde schapen na het einde van de zomer de winterverblijven in te drijven, in de schuur een stuk achter de ranch, kon hij ook een naamsverandering wel verwerken. Het verhaal van Bear en de grote beer werd iedere Kerst, na diverse alcoholische versnaperingen verteld aan de lange eettafel. Traditie in huize Wrickley. Tim stond na deze ferme ontmoeting met de tong van het o-zo hygiënische dier op en wekte zachtjes zijn Anna. Zonder kus, want een man die naar oude buffel rook was al een tijdje niet meer in de mode. Anna was zonder twijfel de liefde van zijn leven. Haar mooie lippen, net als haar grote lichtbruine ogen, nog gesloten vanwege haar diepe rustige slaap. Een puur en perfect product van moeder natuur als je het hem zou vragen. Hij koesterde haar immens. Alles wat ze deed, iedere beweging was perfect en nog mooier dan hij gehoopt had. Hij was nog steeds smoorverliefd op die vrouw. Net als op de oude kersenboom aan het einde van het erf. Een vreemd vergelijk had hij altijd gevonden, wat Anna gekscherend bevestigde wanneer hij er weer eens over begon. Niet dat hij opgewonden raakte van kersenvruchten, niet echt iets bij voor te stellen, maar voor hem had het beide iets magisch, iets wonderlijks. In de winter sober en beschermend, bijna geïsoleerd, in de zomer vuurrode vruchten die je van mijlen verderop nog kon zien. De geur van Anna nog daargelaten. Ze rook als geen ander. Ze rook als zoals de wind rook net voordat het ging regenen, als een bloem in een weideboeket, als het eerste stuk openhaard hout dat aangestoken werd, als de geur van je kinderen. Ze rook naar thuis. Haar geur was vanaf het eerste moment niet meer uit zijn neus verdwenen en het liefste rook hij haar de hele dag door. Hij had Anna in de zomer van 1920 ontmoet tijdens de jaarlijkse *barndance*, waarbij diverse jonge kerels bij elkaar kwamen om te dansen met het overgebleven vrouwelijk schoon. Feitelijk was het een vleeskeuring, verpakt in een gedoogd jasje. De banjo klonk, de contrabas volgde en de viool maakte, wel afhankelijk van de violist – Fred Glatter was zwaar toondoof en rijkelijk behuisd door zelfbegeerte zonder schroom. Hij bezat dan ook geen greintje me-

delijden met zijn toehoorders – de sfeer tot een waar jaarlijks festijn. Maar de muziek hoorde hij niet meer bij de allereerste verschijning van Anna. Nogal onverwacht. Het werd stil en het enige wat hij hoorde was zijn eigen hartslag. Zijn hartslag, die beslist naast de hare hoorde. Hij wist niet wat hem overkwam. Dit was het meisje voor bij zijn houten huis. Dit was zijn vrouw. Jaren later werd de barndance door de *mayor* betiteld als broedplaats voor overvloedige testosteron en werd het afgeschaft, maar Tim had geluk het nog mee te mogen maken. Hoewel hij er niet naar uitkeek. In tegendeel. Alle jonge rijpe meiden, tenminste het onbezette en nog vruchtbare vrouwelijk schoon, kwam de mannen nog eens kuis uitproberen voor een eventueel later vervolg van een liefdesdans. Alleen dat was al niets voor Tim, op die manier. Hoe soepel die dans zou verlopen wist niemand van tevoren. Het was een kwestie van aftasten en uitproberen. Uitproberen dat in de regel bleef bij een snelle dans en met een beetje geluk een kus op de wang. De eerste keren althans. Voor de gelukkige onder de puberende inwoners van de stad kreeg de dans een jarenlang, tot de dood ons scheidt, vervolg. Of je daar nu zo gelukkig mee moest zijn, dacht Tim regelmatig. Deze dans monde namelijk vaak uit op wel tien eigen kinderen. Wat een vermoeiende dans moet dat zijn geweest.

Tim had al dat gedoe nooit begrepen. Ervaring met meisjes had hij sowieso niet echt, op die ene keer bij zijn tante in Valier na, waar het buurmeisje van drie mijlen verderop op visite was en hij toch wel minstens vijf minuten zeer innig met haar knuffelde op de hooizolder. Tenminste, ze zaten heup aan heup, met in het begin een stiekeme aanraking van de vingers. De aanraking breidde zich uit tot een knuffel nadat Tim vertelde dat hij haar haren op stro vond lijken en wel mooi vond. Dat ging gemakkelijk, dacht Tim. Hij voelde haar borsten stevig tegen zijn borstkas gedrukt. Maar daar bleef het dan ook bij. In zijn fantasie is het vast steviger geweest dan het daadwerkelijk was, maar het kostte hem tijdenlang geen enkele moeite om dit gedeelte als inspiratie te gebruiken ten tijde van hoge nood, tijdens zijn eigen handvaardigheid. Hij vond het wel prima zo, met alleen die gedachten.

Tim was een ware – eigenlijk meer genooddaakt dan hij toe wilde geven - zelf behoevende jongeman als tiener. Maar, dat had ook een voordeel, hij was niet jong vader geworden en als hij soms hoorde hoe zijn ouders met elkaar konden vechten voor het gelijk, was hij zonder vrouw beter af. Als derde in de rij van tien kinderen kon je namelijk wel eens zielsveel snakken naar een moment zonder gejammert en gedram

van ouders en kleinere huisgenoten om je heen. Als het aan hem lag, dan ging hij wanneer hij oud genoeg was om het nest te verlaten in een houten hut, de alom bekende trekkershut, in het bos wonen. Weg van onnodige afleiding en drukte, midden in de natuur. Waar hij zelf zijn hout zou hakken om zijn optrek warm te houden in de winter en zich zou wassen in de rivier, de Missouri. Hij zou wel naar de rodeo in Helena, een grote stad ten Zuiden van Great Falls, en naar de kermis in Great Falls blijven gaan. Daar zou hij tegen die tijd vast wel een meisje ontmoeten die hetzelfde wilde en met hem mee zou gaan. Over de manier waarop hij haar zou vragen dacht hij nog niet eens na. Ik ga haar gewoon ergens tegenkomen, en als ik dan in haar ogen kijk weet ik genoeg. Tim geloofde in de romantische vonk, maar zijn vader zei altijd dat hout ook vonkte als het in de fik werd gestoken en dat je nadat het hout zo goed als opgebrand was weer een nieuw stuk hout erop kunt gooien, dat weer net zo vonkte. Iedere keer wanneer vader dat zei barstte hij in een grote lach uit en keek hij naar moeder, die op haar beurt sneerde dat hij dan wel een groot stuk hout als eerste aan had gestoken. Want moeder was zijn eerste en enige liefde geweest. Tim wist dat zijn vader vanaf het eerste moment verkocht was aan zijn moeder, op de fair in Misoula. Het was even rijden en de paden waren niet altijd even begaanbaar voor de paarden, maar zijn vader ging ieder jaar. Hij vertelde nooit veel over de reizen, wat Tim jammer vond. Daar was hij juist zo in geïnteresseerd. Geïnteresseerd in de diersoorten die hij dan onderweg tegenkwam en hoe hij daar mee omging. Had hij bijvoorbeeld wel eens met een beer gevochten? En hoe heeft hij dat overleefd? Deze verhalen zullen vast wel eens verteld worden, wanneer hij daar klaar voor zou zijn. Het was geen onwil, zei moeder dan, eerder bescherming van zijn kinderen. Wanneer het er tijd voor was zou vader vertellen hoeveel hij voor moeder over heeft gehad en zich nooit heeft laten stoppen door welk gevaar dan ook. Misschien komt dat wanneer hij zou gaan trouwen. Nou, dat duurde nog wel even, grapte hij in zichzelf. Een geluk had Tim wel, hij kon dansen als geen ander. Dat had zijn opa hem geleerd. Opa zei altijd dat een meisje aan de dans van de jongen kan voelen of hij haar goed zal behandelen. Later begreep hij zijn bijbehorende uitspraak *wie goed kan dansen, kan ook hevig stansen, jongen* maar al te goed. Zijn moeder keurde deze wijsheid af, maar wist hij veel in die tijd. Het boeide hem ook niet.

Schaarste aan beschikbare gewillige vrouwen was er op het feest beslist niet in Great Falls, maar je kon na een goede eerste, tweede of derde dans niet zomaar iedere hooizolder bestijgen en de dans daar voortzetten. Dat moest ofwel midden in de nacht, wanneer het onveilig was om je buiten te begeven – paardendieven en wolven kwamen geregeld onverwachts op visite – en tevens de vader des huizes de hormonexplosieven met voorbedachte raden binnenhield, waardoor je geen schijn van kans maakte zonder mijlenver terug te moeten lopen met lood in je achterwerk. Ofwel op de hooizolder in de schuren, overdag bij de boerderijen aan de rand van de stad, met de kans op pottenkijkers en openlijke afkeur. Dan maakte je het een publiekelijk goed. Of dan ook juist geen afkeur, wat misschien nog wel veel erger was. Er leefden naast de trouwe gezinnen ook een aantal smeerlappen in Great Falls. Beide opties waren Tim dan ook te gewaagd geweest en hij ging naar het feest voor de fijne muziek. Gewoon om te luisteren en te genieten. Tenminste dat dacht hij.

Hoewel Tim van nature liever alleen bleef, dat scheelde hem een hoop ellende, had hij het innerlijk helemaal niet voor het zeggen gehad en was diezelfde avond nog verkocht en verknocht geweest na een dans met Anna. Hij hield opa's gezegde maar even wijselijk voor zich. Dat was op dit moment wat ongepast geweest ten tonele te brengen vermoede hij. Daarnaast was het maar de vraag of Anna het woord Stansen kende. Hoe dan ook, het was een bijzondere avond geweest, met een liefdevol verloop erna. Ze trouwden een jaar later, beiden negentien jaar oud.

En zo geschiede het. Jess, vijf lentes jong, en Joseph, zeven winters jong, werden het liefdesproduct. Joseph en Jess, zijn twee koters waar hij zielsveel van hield. Beiden overigens in een keer raak. Echt veel oefenen was er niet bij in die tijd, want wie een poging tot alleen maar plezier deed, deed ook mee voor de "grotere prijzen". Zijn opa had achteraf ook nog gelijk gehad met dat dansen bedacht Tim zich na iedere geboorte weer. Mooie momenten. Het jonge gezin woonde op een grote boerderij, een ranch, aan de voet van de Rocky Mountains. De boerderij was een erfstuk van zijn opa en was naast Tim's *vaste grond* ook een stevig thuis voor hem en zijn gezin. Letterlijk. Het bood op deze plek alle ingrediënten voor een gelukkige en vredige toekomst als je het hem vroeg.

